

Skutky apoštolov 2, 1-12

Keď nadišiel deň Turíc¹, všetci boli spolu na tom istom mieste². Tu sa odrazu strhol z neba hukot³, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil⁴ celý dom, v ktorom sedeli. Ukázali sa im akoby ohnivé jazyky⁵ rozdelené tak, že na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť. V Jeruzaleme sa práve zdržiavali Židia, zbožní ľudia zo všetkých národov pod nebom. Keď zaznel ten zvuk, zbehol sa veľký dav. Boli zmätení, lebo každý ich počul hovoriť svojou vlastnou rečou. Celí bez seba a v úžase si medzi sebou hovorili: „Vari nie sú všetci títo, čo hovoria, Galilejčania? Ako je možné, že každý z nás ich počuje hovoriť vo svojej materinskej reči? My⁶ Parti, Médi a Elamčania, obyvatelia Mezopotámie, Judska a Kapadócie, Pontu a Ázie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a oblasti Líbye okolo Cyrény, prisťahovaní Rimania, Židia aj prozelyti, Kréťania aj Arabi, my všetci ich počujeme rozprávať o veľkých Božích veciach svojím jazykom⁷.“ Všetci žasli a v rozpakoch hovorili jeden druhému: „Čo to má znamenať?“ Iní si však robili posmešky⁸ a hovorili: „Opití sú z mladého vína.“

Milovať Cirkev rodinu Božích detí a prosiť si dar jazyka pre mladých

1. Pri meditácii veľkej udalosti Turíc si môžeme všimnúť skutočnosť, že tak ako Ježišov krst predstavuje začiatok jeho verejného účinkovania, podobne aj udalosť zoslania Ducha Svätého je začiatkom času Cirkvi. Osoba, ktorá vytvára kontinuitu a jednotu týchto dvoch rozličných etáp je Duch Svätý. Jeho pôsobením prišlo na svet Slovo, ktoré sa v lone Panny stalo telom (čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého Mt 1,18; Duch Svätý zostúpi na teba Lk 1,35) a jeho pôsobením sa začína vtelenie Božieho slova do dejín celého sveta prostredníctvom ohlasovania Cirkvi. Skrze Cirkev nastáva nová prítomnosť Krista vo svete: v Eucharistii, v spoločenstve Cirkvi, ktorá miluje Krista a prežíva jeho prítomnosť.

2. Keď naše kresťanské vyznanie viery vo svojej tretej časti hovorí: ... verím v Ducha Svätého, v svätú Cirkev katolícku ..., treba si uvedomiť, že tieto dve skutočnosti sú rozlíšené, ale zároveň veľmi úzko spojené. My veríme, tak ako nám to predkladá sv. Lukáš, že Cirkev,

¹ Roháčkov preklad (**A keď sa už doplnoval päťdesiaty deň po Veľkej noci, totiž deň Letnic, boli všetci jednomyselne spolu**) vyjadruje lepšie prípravu na niečo rozhodujúce, čo sa má udiť. Taký istý výraz je použitý aj v evanjeliu: **Keď sa naplňali dni**, keď mal byť povýšený, pevne sa rozhodol ísť do Jeruzalema (Lk 9,51)

² Horná sieň (Sk 1,13). Pospolu: Prvé spoločenstvo naplňa Ježišovu túžbu, aby boli jedno.

³ Príchod Božieho daru na Turíce (pre Židov toto bol sviatok daru zákona na Sinaji) sa prejavuje tak ako to bolo na Sinaji: *začalo hrmieť a blýskať sa, ... Hospodín zostúpil naň v ohni. ... Mojžiš hovoril a Boh mu v hrmení odpovedal.* (Ex 19) Vietor predstavoval niečo mimo ľudskej kontroly a možnosti riadenia.

⁴ Naplnil dom, tak ako naplňa ľudské srdce. Z plnosti srdca potom hovoria ústa – kázanie, ohlasovanie.

⁵ Židovská tradícia hovorí o ohnivých jazykoch, keď komentuje dar Zákona a hovorí, že Boží hlas sa rozdelil na viaceré jazyky, dokonca na 70 jazykov (70 jazykov sveta podľa Gn 10), aby všetci mohli porozumieť. Duch dáva schopnosť komunikovať. Oheň: „Kto stojí pri Bohu, stojí pri ohni“ (Origenes). Ide o oheň lásky.

⁶ Vymenovanie národov predstavuje univerzálnosť vtedajšieho sveta. Národy na severe, na juhu, na východe, na západe, posledné dva (Kréťania a Arabi) vyjadrujú obyvateľov ostrovov a pevniny. Reálne Židia z diaspóry bývali prítomní na sviatkoch v Jeruzaleme.

⁷ Rôznosť jazykov a schopnosť porozumieť nás odkazuje na udalosti okolo stavby babylonskej veže (Gn 11) Zoslanie Ducha sa javí ako obnova jednoty rozdeleného ľudstva

⁸ Prvé kázanie (hoci zrozumiteľné, ale tak trochu čiastkové a nekompletné) vyvoláva prekvapenie, obdiv, záhadu, ale aj posmešky a nepochopenie. Situáciu váhania a neistoty môže vyriešiť dobre pripravená katechéza/kázeň, na ktorú sa podujme hlava spoločenstva, prvý z Dvanástich, Peter.

vo svojej viditeľnosti a konkrétnosti, vzniká ako dielo Ducha svätého. Duch naplnil celý dom, v ktorom sedeli konkrétni ľudia, konkrétna komunita, ku ktorej sa neskôr pridávajú tí, ktorí uveria (Sk 2,41.47) To naznačuje, že kresťanská komunita je jedna, viditeľná a konkrétna. Každý, kto do nej vstupuje, prijíma to, čo mu ona odovzdáva. Nikto nemá právo zmocniť sa evanjelia a utvoriť si spoločenstvo bez vzťahu k Petrovi, k apoštolom a ich nástupcom, bez počúvania ich kázania, bez prijatia ich svedectva. Dnes žijeme v spoločnosti, v ktorej je všetko relatívne, ľudia si žijú často len povrchno, bez jasných ideálov a pevných nádejí, uprostred provízórnych, nestálych rodinných a spoločenských vzťahov. Nie sú naučené hľadať pravdu a hlbší zmysel ... a ani veriaci ľudia nie sú celkom imúnni pred týmito nebezpečenstvami, nezriedka stretávame ľudí, ktorí sa síce prehlasujú za veriacich, ale svoju vieru si budujú podľa princípu „urob-si-sám“. (por. [Benedikt XVI.](#), 17.10.2012).

3. Keď čítame evanjeliá, vidíme, že Ježiš okolo seba zhromažďuje malé spoločenstvo, ktoré prijíma jeho slovo, nasleduje ho, zdieľa jeho cestu, stáva sa jeho rodinou a s týmto spoločenstvom pripravuje a buduje svoju Cirkev. Okolo Ježiša bola rodina, ona má byť Božou rodinou, v Cirkvi sa miluje Boh a v nej majú byť milovaní bratia a sestry. ... Isto v Cirkvi nechýbajú ľudské slabosti, nedokonalosti, hriechy, ale aj to má byť príležitosťou uvedomiť si, že všetci sme hriešnici a ak si to uznáme spoznáme niečo krásne: Božie milosrdenstvo (por. František 29. mája 2013)

4. Jednou z prvých schopností, ktorú Boh daroval Cirkvi v Duchu Svätom je **schopnosť vyjadrovať sa jazykom tých, ktorí počúvajú**. Ako je možné, že každý z nás ich počuje hovoriť vo svojej materinskej reči? Keď don Lemoyne, prvý zostavovateľ monumentálnej zbierky svedectiev o donovi Boscovi, opisuje jeho rozhovor s Bartolomejom Garellim⁹, približuje nám dar dona Bosca hovoriť tak, aby to mladí porozumeli a prijali.

4.1. Don Bosco láskavo osloví mladíka, opýta sa ho na meno, pôvod, rodičov, vek a napokon aj na jeho kvality. Či vie písať a čítať, či vie spievať – a dostáva stále negatívne odpovede. Až sa, podľa dona Lemoyne, don Bosco napokon spýta: **A písať vieš?** Don Lemoyne pokračuje: *Mladík sa zasmial a to bolo to, čo don Bosco chcel, lebo to bol znak, že si získal jeho dôveru.* Po úspešnom prvom stretnutí, Garelli prišiel za donom Boscom aj s niekoľkými svojimi priateľmi. Don Lemoyne píše: *Garelli predstavoval pre dona Bosca nielen nespočetný zástup chlapcov, ale aj množstvo národov, ktoré bolo treba evanjelizovať: **ut filios Dei congregaret***¹⁰. *Toto je skutočný pôvod sviatočných oratórií ... don Bosco ich začal budovať a Bartolomej Garelli bol základným kameňom. Bolo to vďaka tomu, že sa vedel s mladými rozprávať tak, aby porozumeli jeho láske a prišli k tej Božej.*

⁹ *Memorie biografiche*, zv. 1-20. Don Lemoyne zostavil prvých deväť zväzkov. Opierame sa o jeho text dialógu dona Bosca s mladíkom Bartolomejom (MB 2, VII), ktorý je značne odlišný od toho, ktorý nachádzame v *Spomienkach Jána Bosca*.

¹⁰ *Aby zhromaždil dovedna rozptýlené Božie deti* Jn 11,52. Tento verš bol tiež významným mottom poslania dona Bosca.

4.2. Mať schopnosť osloviť mladého človeka a vôbec dnešného človeka, to je dar, ktorý si musíme prosieť. Mnohí dnes už nerozumejú svetu viery, nepoznajú našu terminológiu a hoci gramaticky hovoria tým istým jazykom, kultúrne a nábožensky sú veľmi vzdialení. Duch Svätý viedol dona Bosca, aby s láskavosťou, trpezlivosťou a vynaliezavosťou hľadal bod porozumenia a dôvery. Toto je spôsobom nášho priblíženia sa k mladým i k dospelým dnešnej doby. Súcit, láskavosť, záujem, dať im porozumieť, že ich problémy a ťažkosti nám nie sú ľahostajné, že nám kresťanom nie je cudzie nič z toho, čo je ľudské. Tieto hodnoty nesmieme opustiť ani vtedy, keď vidíme pomýlených a oklamaných ľudí, ktorí vo svojom hľadaní šťastia prevracajú na ruby základné ľudské hodnoty a ohrozujú Boží i ľudský život mladých ľudí¹¹. Musíme predkladať pravdu o tom, čo nám Boh zjavil o človekovi, ale bez strachu, nenávisti a urážlivých slov.

5. *Iní si však robili posmešky.* Ohlasovanie viery, aj keď je sprevádzané prejavmi Ducha, sa nezriedka stane predmetom posmeškov a pohrdania. Ako budeme vidieť v Skutkoch i v dejinách Cirkvi, krásna zvesť evanjelia vzbudí aj odpor, nenávisť, i prenasledovanie. Kresťanská viera nevenuje týmto ľuďom prehnajú pozornosť. Kristus je ohlasovaný a odpovede ľudí sú v rukách Božích. Kresťanský ohlasovateľ, svedok, je zodpovedný za to čo ohlasuje a za to, ako svedčí. Všetko ostatné nevie ovplyvniť, iba ak svojím zápasom v modlitbe. Evanjelium sa ohlasuje chudobným, tak svedčia evanjelisti o Ježišovi a on sám nevidel prijatie viery zo strany mocných a bohatých tohto sveta. Prečo by mala Cirkev, jeho tajomné telo, byť všetkými prijímaná a uznávaná?

- *Ako veľmi milujem Cirkev? Modlím sa za ňu? Cítim sa byť súčasťou rodiny Cirkvi? Čo robím, aby to bolo spoločenstvo, v ktorom sa každý cíti prijatý a pochopený, cíti Božie milosrdenstvo a lásku, ktorá obnovuje život? (por. František 29. mája 2013)*
- *Cirkev je dielo Ducha Svätého. Nemám o ňu zbytočný strach? Som smutný z toho, že nemá silné slovo v spoločnosti? Viem sa s láskou postarať o tých, ktorých mi Pán zveril alebo snívam o veľkých úspechoch Cirkvi?*
- *Aký mám vzťah k mojej konkrétnej komunite? Je naša komunita, spoločenstvo, rodinou? Budujem ju? Záleží mi na tom, aby oslovila, aby sa pridali k nej ďalší?*
- *Aké je moje/naše svedectvo o tom, že Ježiš žije a je spasiteľom každého človeka? Žijem ako ten, kto žije pre Krista?*
- *Snažím sa porozumieť jazyku mladých a ľudí vzdialených od viery? Hľadám spôsoby ako ich osloviť? Ako byť zrozumiteľný?*

¹¹ Zaiste naša láskavosť a dobrota nesmie predstavovať zbabelé zmierenie sa alebo tichý súhlas, najmä keď vidíme, že niekto ohrozuje deti a mladých. Stále však platí, že naša cesta má spájať rúznosť s pokojom a láskou. Don Bosco sa nikdy nešiel pomstiť protestantom za ich atentáty, nenávideli ho preto, lebo vedel katolíkom povedať pravdu. A to je aj naša cesta: vedieť hovoriť pravdu a nie s hnevom hovoriť o druhých.